

בדיוק באותה תקופה נזקק הערבי לפתע לסכום כסף גדול שבדיוק לא היה ברשותו. הוא אמר לעצמו: אכן אין אני רוצה לבקש מהיהודי, לדידי הטוב, שיפרע לי תיכף את כל ההלוואה, אולם אנסה לראות שמא יש בידו אפילו חלק מסכום ההלוואה שגם יכול לסייע בידי. אם יהיה בידו מה טוב. ואם לאו – לא אלחצהו כלל.

הערבי ניגש אל היהודי וביקש ממנו באדיבות רבה: הנה הזדמנה לי הצעה עסקית גדולה מאוד אך אין בידי די כסף מזומן בכדי להשלימה. אין אני מבקש ללחוץ עליך, אולם אם תוכל להשיב לי ולו חלק מעשרים אלף הדינרים שהלווית לי יהא הדבר לתועלת עצומה עבורי.

אין אדם חוטא אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות: באותם רגעים הסית יצר הרע את היהודי וביקש ללמדו שקר ומרמה. היהודי הרהר לעצמו: מצד אחד מדובר כאן בסכום ענק, ומצד שני הרי אין לערבי לא שטרות ולא עדים. מדוע שלא אכחיש את כל ההלוואה ואהפוך בבת אחת לעשיר מופלג? יצרו של היהודי התגבר עליו ובמהירות רבה הוא החל למצוא לעצמו התרים מדומים, כגון שמתר לעשות כך כשמדובר באדם שאינו יהודי. כיוצא בזה חשב היהודי שהרי ההלוואה ניתנה ללא תאריך פרעון, ומה יעכב בידי מלחשוב שההלוואה תשולם עם ביאת משיח צדקנו.

מחשבות רעות אלו עברו במהירות בראשו של היהודי והוא עצמו כמעט שלא האמין למשמע אזונו ולדברים היוצאים מפיו: יקירי וחביבי, האם אינך חש בטוב עד שהתחלת להזות הזיות ולהגות דברים אשר לא היו ולא נבראו? הרי אני חייב לך מאומה, ומדוע תבקש ממני לשלם כספים שמעולם לא קבלתי ממך? עצתי לך שתפנה למנוחה קצרה או שתיקח מלוגמא של צמחי מרפא, ותפסיק לדמיין כאילו אני חייב לך כספים.

הערבי ההמום מתשובתו של היהודי לא ידע את נפשו. תחילה הוא חשב שאכן היהודי אינו זוכר והוא ביקש להזכיר לו גופם של דברים איך היו: זכור נא כי ביום פלוני באת אל בית מסחרי וביקשת כי אלוה לך סכום זה וזה, וכיום אלמוני פגשת אותי בביתי ונתתי לך סכום זה וזה, וכך בעוד פעמים רבות. תמיד נתתי לך את הכסף בלי אומר ודברים, בלי ריבית ובלי תנאים. האמנתי לך וליושרך. לא ביקשתי ממך חתימה על שטר ואף לא העמדתי עליך עדים.

אנא, השב לי את כספי.

אלא שהיהודי עמד על שלו: לא היה ולא נברא, לא דובים ולא יער. הלוואות כאלה מעולם לא אירעו, ואפילו משל לא היו. לא לקחתי ממך מאומה ואיני חייב לך אפילו פרוטה שחוקה. ככל שהערבי עמד והתחנן על נפשו בניסיונו לשדל את היהודי בדברי פיוס ותחנונים לכל יעשה שקר בנפשו, היהודי באחת: לא היה ולא נברא.

העלון לרפואת והצלחת אלעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "for son" פתוח בימים: א - ה ...פלא. 052-5079555

ערך זכר מחצית השקל לתאריך א' אדר ב' (11.3.24)

ללא מע"מ 28 ₪ כולל מע"מ 33 ₪

תרומות מחצית השקל לשיבת חונו או אצל יובל פרטובי פל... 0505919251

מנויים: לקבלת העלון חניס במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

יוסף ורזזל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דוסף ורחל" (בהשתתפות כולל "חוני המעלי")
העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
ואימיו מורת רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ז מר חשון התשע"ז

1496

מאת פלס

שבת ו' אדר ב' ה-תשפ"ד
פרשה: פקודי
הפטרה: ויעש חירום

הדלקת נרות - 17:28
צאת השבת - 18:21
ר"ת - 19:03

הדלקת נרות בשבת הבאה 17:33

פזונו	ויקרא
עמוד השחר: 4:38	4:28
זמן טלית: 4:45	4:35
זריחה: 5:50	5:41
חצות: 11:50	11:48
מנחה גדולה: 12:20	12:19
שקיעה: 17:50	17:56

לשנת טובה
רבי שמואל הגניד, מגדולי ישראל שבספרד היה ומחשבו המלכות. יום אחד בבלתו עם המלך ברחובי העיר, קפץ אחד מן החמון והתחיל מנדף את ר' שמואל. כעס המלך וצוה על ר' שמואל לכרות את לשונו של אותו אדם, הלך ר' שמואל ובדק מי הוא אותו האדם ומה טיבו, ומצא שבתלמידי רבות עני מרוד הוא. שלח לו ר' שמואל נדבה חשובה ומאז תמד בו מידי חודש בחודשו. נעשה זה אהובו וידידו של ר' שמואל. אחרי זמן מה הלך ר' שמואל עם המלך ברחוב העיר, עברו ליד אדם זה, התחיל משבח ומחלל את ר' שמואל ואת המלך. תמה המלך: "ככל זה עדיין טוב הוא! והלא צוית לכרות לשונו". השיב לו ר' שמואל אדוני המלך, עשיתי כמצותך – כרתו לו את לשונו הרעה ונתתי לו לשון טובה.

צא ולמד מחמתכם של גדולי ישראל הידועים באהבתם לכל נברא לתמוך אף את המר.

העלון לרפואת
מנשה בר דוד וברוריה מרת אחוהי דינה בת רחל ולע"ג חמי' ר' שלום בר שמחה ז"ל חמותי מרים בת רחל ע"ה הרופא הקדוש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"אלה, ולא שום דבר אחר"
פרשתינו מתחילה במילים: "אלה פקודי המשכן, משכן העדות". ביאר רבינו אור החיים הקדוש זצ"ל: "אמרו אלה – לפסול כל מניינים שבעולם. כי כל מה שימנה האדם מהקניינים המדומים, אין מניינו מנין. אבל מנין זה – עומד לעולם".

רבינו דון יצחק אברבנאל זצ"ל, היה שר הכספים של מלך ספרד. הוציאו שונאיו את דיבתו רעה, שהוא מתעשר מאוצר המלך. הורה המלך, להגיש לפניו את סיכום רכושו ונכסיו. הישב השר, והודיע למלך שרכושו מסתכם בכך וכך והובים. קרא המלך ואמר: "עתה ידעתי שהמלשינים צדקו הלא הקרקעות שברשותך לבדן שוות כפליים, שלא לדבר על המטלטלין והכספים".

נענה השר ואמר בהכנעה: "אדוני המלך, אתה ביקשת ממני את פירוט נכסי. הקרקעות, הבתים, המטלטלין והכסף, אינם נכסי. בכל רגע ורגע יתכן שאני אאבד אותם, או שהם ישארו ואני אלך בדרך כל הארץ. בכל רגע, יכול אדוני המלך להחריםם".

הסכום שהגשתי, הוא מה שנתתי לצרכי צדקה, ולתמיכה בלומדי תורה. אלו הם נכסי האמיתיים. אותם, לא יקה ממני איש".

הדברים אמורים, לא רק לגבי כסף ונכסים. אחד מהגדולים סח בכאב לב: אני רואה אנשים עמלים בפרך, אין להם לא יום ולא לילה, הכל למען ילדיהם. לתת להם הכל, רווחה ואושר. ואני מביט בהם ולבי מתפלץ. ומדוע? מפני שאני רואה את החינוך שהילדים מקבלים, ויודע שתוך חמש עשר שנים הילדים ימרדו חלילה בהורים ויפנו להם עורף, והאבא הזה שמסר את החיים שלו עבור הבן יראה בעיניו כלות איך שהציפור התעופפה ואיננה, והלכה לשדות זרים...

אני אומר לכולם אמר אותו גדול אם אתם רוצים שהבן ישאר שלכם לעד, יכבד אתכם וימשיך בדרככם, עליכם לכוון אותו לחינוך הטוב, הטהור והשורשי. לחינוך התורני המעולה. אז הוא שלכם. הוא יודה לכם, ואתם תתנאו בו.

"אלה פקודי המשכן, משכן העדות": רק אם נחנך את הנוער ב"משכן העדות", הוא יהיה שלנו, נאמן למורשת אבות, מכבד הורים ומורים, יהלום במשפחה.

for son

"כל חובב העשוי למלאכה בכל מלאכת הקודש"
 הפסוק יובן על פי מה שאמרו רבותינו ז"ל שאילולא מלאכת המשכן והמקדש, לא היה הקדוש ברוך הוא בורא בעולמו מתכות של זהב.

וזהו שאומר הכתוב: "כל חובב העשוי למלאכה" - שאתה רואה בעולם מתכשיטים וכלים שונים, הכל בא מפני "בכל מלאכת הקודש" - שאילולא זאת לא היה זהב בעולם. למדנו מכאן עד כמה צריך האדם לתרום מממונו למוסדות תורה וחסד, כיון שכל מטרת הממון והזהב שנבראו בעולם הכל למלאכת המשכן ולכן אל לו לאדם להוציאם לעניני העולם הזה החולף ועובר כחלום, אלא יתרום בעין יפה וברוח נדיבה למוסדות צדקה וחסד.

[ת.הפרשה]

"בָּקֵץ לְגִלְגָּלוֹת מִזִּזִּית הַשֶּׁקֶל בַּשֶּׁקֶל הַקֹּדֶשׁ"

מה חסרת?, דעת חסרת מה קנית? לפי המסורת הישראלית בסייעו בידי אחרים ללמוד יכול גם מי שאין לו אפשרות ללמוד בעצמו, לרכוש לו חלק בתורה. [לקח טוב].

"וירא משה... והנה עלו אותה כאשר ציוה ה' כן עלו ויברך אותם משה"

אומר רש"י ויברך אותם משה אמר להם יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם הנה משה ברכם כשראה שעשו בדיוק כאשר ציוה ה' לפי ציווי הקב"ה, כי זהו רצונו יתברך לכן ויברך אותם משה שתשרה שכינה במעשה ידיהם שהרי ודאי התקיימה ברכתו והשרה הקב"ה שכינתו על אוהל מועד, נלמד מכאן שאין השכינה שורה אלא בדבר שהוא רצונו יתברך בתכלית הדיוק וזהו גם תכליתו של אוהל מועד. [אך טוב]

"ויבדלו הענין... יסעו בני ישראל בכל מסעיהם"
 "בכל מסעיהם" - בכל המסעות והטלטולים שיעשו ישראל בנדודי גלותם, יזכרו תמיד כי השם יתברך לא יטשם ולא יעזבם, בזמנים יותר טובים בעת "יומם" - הרי עמוד הענן האלוקי הוא ההולך לפניהם ומנחה אותם במדבר הגלות גם בעת "לילה" - בזמנים קשים וחשוכים של עינויים ורדיפות - יהיה עמוד הענן כ"אש" אשר תאכל את הצפעונים החורשים מזימות להשמיד את בני ישראל.

יחרשו להם מזימות ויוציאו חוקי דיכוי נגד ישראל אולם עצותיהם תופרנה, "כי עמנו אל" - כי הולך אתנו עמוד האש האלוקי, השומר על קיומנו בלילות החושך... [מעש"ת]

חובות לוי

הלכות השכרת והשאלת כלים לגוי לשבת
 ודיני שביתת בהמה
 ודיני מכירת עסקים העובדים בשבת לגוי
 ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

השכרת והשאלת בהמה לגוי

ויש אומרים שאם שכר היהודי בהמה מגוי אינו רשאי להשאילה לאחר מכן לגוי העושה בה מלאכה בשבת. ומן האמור לעיל יש ללמוד בפשיטות, שיהודי השוכר בהמה מיהודי, ועושה בהמה מלאכה בשבת, ממה נפשך עובר אחד מהם על שביתת בהמתו, ולדעת כמה מהפוסקים שניהם עוברים משום שביתת בהמתו, ולכן צריכים שניהם להזהר שלא תעשה הבהמה מלאכה בשבת.

השכרת והשאלת בהמה על ידי תנאי עם הגוי

בה. מותר להשכיר בהמה לגוי באופן שמתנה עם הגוי בשעת ההשכרה, שיחזירנה לו קודם השבת. אבל אסור להשכיר בהמה לגוי באופן שמתנה עמו שאף על פי שנשארת ברשותו לא יעשה בה מלאכה בשבת, מפני שאין הגוי נאמן על כך, ויש לחוש שיעבור על התנאי ויעשה בה מלאכה בשבת. [ואף כשמתנה עם הגוי שיחזירנה לו קודם השבת, אין להקל אלא כשמסתבר הדבר שיקיים הגוי התנאי ויחזירנה קודם השבת, אבל אם יודע שלא יקיים הגוי התנאי ולא יחזירנה קודם השבת, אינו רשאי להשכירה או להשאילה לגוי].

ויש מי שכתב שאם התנה עם הגוי שלא תעבוד הבהמה בשבת, ובנוסף על כך לקח ממנו משכון יקר ערך, והסכימו ביניהם שאם יודע לו שעבד בה הגוי בשבת יקח את המשכון לעצמו, יש להקל. ובכל זה אין לחלק בין השכרה לבין השאלה, ואף המשאיל בהמתו לגוי אינו רשאי לעשות כן אלא אם כן מתנה עמו שיחזירנה לו קודם השבת, אבל אין הדבר מועיל אם יתנה עמו שלא יעבוד בה בשבת. אבל מותר למסור הבהמה לרועה גוי כדי לרעותה, שהרי אין הרועה רשאי לעשות בה מלאכה כלל, ואינה ברשותו אלא כדי לרעותה, ואין לחוש שמא יעשה בה הרועה מלאכה בשבת, שבודאי חושש הרועה שיהיה נראה כנגב אם יתפסוהו עושה בה מלאכה.

מפני מראית עין

חובות לוי

הרבי ר' הנוך הניך מאלכסנדר אמר פעם לחסיד שביקר אצלו: מה השמועה הזאת ששמעתי עליך, כי הלכת למקום המועד לעבירה?
 התנצל החסיד ואמר:
 הלילה וחס, לא נבשלתי בעבירה שהושרים בו, ועלי אפשר לומר: אשרי מי שהושרין ואין בו אמר לו הרבי:
 מוטב שתניה לאשרי זה ותחזיק באשרי אחר אשרי יושבי ביתך, ואל תלך למקום שמביא לידי חסר...